

GÖL, m. 2. Djupt ställe i sjö- eller flodvatten; äfv. grop på land, full med vatten. Har sammansättningen Strömgöll. — Syn. Pöl.

GÖLING, m. 2. (skepp.) En enkel löpare genom fast block.

GÖMMA, v. a. 2. 1) FFörvara något på ett afskildt, hemligt ställe, eller inom lås och nyckel. *Han har gömt sina pennningar, så att ingen vet, hvar de äro. Göm de der läckerheterna till i morgon, till en annan gång. G. i jorden, nedgräva. G. hös sigg, gömma något i de kläder, man har på sig; ääfv. (fig.) väl bevara i minnet. Leka g., på lek öfmsom gömma sig och söka rätt på hvarandra; äfv. benämning på sjelfva leken, som äfven kallas *Kuura gömma* ell. *Kura bo och gömma. G. ringem, ett slags lek*, då en af de lekande går omkring till de öfriga och gömmer en ring obemärkt hos någon af dem. (Fig.) *G. en hemlighet*, troget förvara, väl förtiga den. *G. i sitt hjerta*, väl bevara i sitt minne. *G. bört, se Undangömma. G. ihóp, undan, se Hopgömma, Undangömma. — Syn. Undangömma, Undandölja, Förborga, Förvara, Försticka. — 2) Se Dölja. 1 o. 3. — 3) Uppskjuta. Jag har ännu litet kvar af mitt arbete, men det g-mer jag väl till i morgon. Hvad vi icke hinna med, g. vi till nästa gång. — Syn. Se Uppskjuta. — G. sig, v. r. Hemligen draga sig undan till ett ställe, för att undkomma förföljelse, efterspaning. *G. sig i en ikällare, på en vind. G. sig för någon. — Syn. Se Dölja sig. — 2) Se Dölja sig, 2.***

GÖMMA, f. 1. 1) (förräldr.) Vård. *Lemna något i ens gömno. — 2) Ställe, der man vanligtvis gömmer något. Haffva i sina gömmor. Söka efter något i ens gömmor. — Syn. Gömställe, Gömsle, Gömvrå, Gömme. — 3) (fig.) Doldt, förborgadt ställe. I jordens mörka gömmor.*

GÖMMAND, n. 4. Handlingen, då något gömmes.

GÖMME, n. 4. Se *Gömma*.

GÖMSLE, sammandraget af

GÖMSTÄLLE, n. 4. Ställe, der någon hålles gömd eller gömt sig; äfv. ställe, der någon vanligtvis gömmer sig eller dert man med fördel kan gömma sig.

GÖMVRÅ, f. 2. pl. — *öråf. 1) Se Gömställe. — 2) Vrå, der man gömt något eller vanligtvis gömmer saker; äfv. vrå, passande att gömma saker i.*

GÖPEN, jö'p'n, m. 2. pl. *göpnar. 1) Handen, hållen så, att insidan bildar en hålighet, hvori man kan fatta och inrymma något af ett ämne. Säges om hvarjehanda fint fördelade saker, t. ex. mjöl. Dubbel g., begge händerna, så hållna invid hvarandra. Ösa med fulla g-nar. Han tänkte gripa guld med g-nar. I g-nar, med fulla händer. — 2) Så mycket som kan gripas i handen, så hållen. En g. mjöbl.*

GÖRA, v. a. o. n. 2. Hind. pres. sing. *Gör*; pl. *Göra*. Impf. *Gjorde*. Ssup. *Gjort*. Part. pass. *Gjord*. 1) Skapa, dana, frambringa. *Gud har gjort himmel och jord. Allt, hvad Gud gör, är väl gjordt. (Lågt) G. barn, afa barn. — 2) Tillverka, förfärdiga, frambringa, åstadkomma. Säges icke endast om hvadt som frambringas genom handarbete, konst och näringsflit, utan äfven om förståndets och snillet's alster, samt äfven om hvadt som åstadkommes till följe af djurens instinkt. *G. skor af läder. G. ett bord, en stol. G. hattar. G. godt arbete. G. lack. G. något efter modell. Det är gjordt af guld. G. en bok, ett poem, en elegi. (G. vers. Fågeln gör**

*sitt bo. Bäfrarne g. dammar i vatten. Der är något att g. af, der finnas godt och tillräckligt ämne att tillverka, bilda af; (fig. om menniskor) der finnas goda anlag att bilda en duglig menniska af. (Talesätt) *G. för mycket af något, öfverdriva. Hafva att g. med, hafva verktyg att arbeta med, t. ex.: Han har inga verktyg, redskap att g. med. — G. öm, se Omgöra; äfv. göra, råka ut på samma sätt, t. ex.: Gör ej om det en annan gång. Jag ville ej g. om det, för allt i verlden. — 3) Säges i allmännare mening om allt, hvadt ett subjekt, så person som sak, verkar, förrättar, uträttar, verkställer, så i fysisk som andlig mening. *G. en rörelse, ett hopp, ett språng, en helsning, en signal. G. buller. G. en god måltid. G. en operation på någon. G. bankrutt, skeppsbrott. G. eröfringar. G. fred, stillestånd. G. förbund med någon. G. ett köp. G. ett löfte, en ed. G. en förlust. G. skulder. G. undersökning. G. visit hos någon. G. en erfarenhet. G. bruk af en sak. G. en god, dålig handling. G. ett godt verk, ett kärleksverk. G. godt, ondt. G. ett sel, en dårskap. G. sin pligt. G. sitt bästa. G. någon rättvisa. Han har gjort det af misstag, med flit. Gör mig det nöjet, den tjensten. G. ursäkter, svårigheter. G. nåd. G. en donation. G. föreställningar, invändningar. G. motstånd. G. någon sällskap. G. allt, hvad någon vill. G. min af att vilja gå. Han ville gerna resa, men han kan icke g. det utan tillstånd. Himlen gjorde ett underverk till hans förmån. Det buller, åskan gör. Haglet har gjort mycken skada. Denna händelse skall g. epok i vår historia. G. något för någon, verka derhån, att han erhåller någon fördel, t. ex.: Han har ingenting velat g. för mig, ehuru det varit lätt för honom. Naturen har gjort allt för honom, han har blifvit utmärkt väl lottad af naturen. G. allt, hvad g-s kan, allt möjligt. G. allt, för att . . . , på allt sätt bemöda sig att . . . Det gör, hvad det kan, gör åtminstone någon nytta. G. och låta, se Låta. Må g., må så ske. (I biljard) *G. en boll, se Boll. (I kortspel) G. ett stick, se Stick. G. buller af sig, åstadkomma buller, larm; (fig.) väcka uppseende. — G. ifrån sig, fullborda, sluta, hvad man har för händer, t. ex.: Så snart jag gjort ifrån mig, skall jag komma. G. väl ifrån sig, väl uträtta något; (iron.) bära sig illa, dumt åt. — G. om intet, se Omintetgöra. — G. till, bidra till, t. ex.: Jag kan ingenting g. dertill. Det gör intet till saligheten, om man fastar. Det gör hvarken till eller ifrån, hvarken gagnar eller skadar. G. någon till viljes, göra, som någon vill. — G. vid, se Vidgöra. Hvad gör ni vid honom? hvad förehar ni med honom? Jag vet icke, hvad jag skall g. vid honom, företaga med honom. Jag kan intet g. dervid, deråt, deruti kan jag ingenting uträtta, förmå. — G. åt, se Åtgöra. Det gör åt, det bidrager till ändamålet, gör nytta, hjälper. — 4) Utöfva verkan eller inflytelse, god eller ond, på någon eller något; tillfoga. *Det gjorde intet intryck på honom. G. någon godt, ondt. Det gör mig ondt, att . . . , jag är ledsen öfver att . . . Det gör mig ondt om honom, jag ömkar honom. Det gör mig godt att få hvila. Det gör kroppen godt. Detta medikament gör magen godt. G. någon illa ell. g. illa åt någon. Det gör honom glädje. G. en mycken förtret. G. en person ett skälmstycke, ett spratt. G. en person*****